

Afvalfonds | Verpakkingen

Position Paper van het Afvalfonds Verpakkingen ten behoeve van het rondetafelgesprek 'Kunststofketen en zwerfafval' op 30 november 2017

Circulaire economie voor verpakkingketen weer een stap dichterbij

In 2016 zijn 73% van alle op de markt gebrachte verpakkingen gerecycled. De door het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat gestelde VANG-doelstelling van 75% per 2020 is daarmee voor verpakkingen op een haar na al gerealiseerd. Wij verwachten de 75% volgend jaar te bereiken.

Van deze gerecyclede verpakkingmaterialen zijn papier en karton, glas en metaal perfecte voorbeelden van circulaire ketens: heel hoge recyclepercentages (respectievelijk 85%, 84% en 95%), hoogwaardige recycling en de opbrengsten van het te recyclen materiaal dekken de kosten van de keten.

Kunststof verpakkingketen: snelle groei in recycling

Kunststof is voor verpakkingen een aantrekkelijk materiaal: het is licht, onbreekbaar (veilig voor de burger) en verlengt aanzienlijk de levensduur van de verse (food) producten die erin verpakt worden. Het verpakkende bedrijfsleven acht zich uiteraard medeverantwoordelijk voor kunststof verpakkingen in het afvalstadium.

De kunststofketen is relatief complex gezien de vele verschillende soorten plastic/kunststof en is bovendien een jonge keten: er wordt sinds 2008 bij huishoudens gescheiden ingezameld. In acht jaar is het kunststofverpakkingsafval dat wordt gerecycled, gegroeid naar 10 kg per inwoner in 2016. Daarmee is in dat jaar een resultaat van 51% kunststofrecycling gerealiseerd. Daar hebben burgers, gemeenten en het verpakkende bedrijfsleven een grote bijdrage aan geleverd. Ook nascheiding speelt een belangrijke rol bij de snelle groei van de hoeveelheid gerecycled kunststof.

Met de recycling van kunststof verpakkingen wordt grondstof teruggewonnen die kan worden ingezet voor de productie van nieuwe kunststof verpakkingen en producten. Hiermee wordt bespaard op *virgin* materiaal: kunststof uit aardolie. De inzet van de Nederlandse overheid in haar streven naar een circulaire economie.

Kunststof verpakkingketen: nog verbeteringen te maken

De genoemde groei is positief. Tegelijkertijd is uit de evaluatie van de Raamovereenkomst Verpakkingen gebleken dat er nog verbeterlagen gemaakt kunnen en moeten worden:

- Te komen tot een vraaggestuurde keten in plaats van aanbodgestuurde.
- Met focus op kwaliteit in plaats van kwantiteit.
- Waarbij een publiek-private samenwerking wordt gezocht, ten aanzien van de regierol in de kunststofketen. Partijen werken hierbij in zo groot mogelijke transparantie samen en zetten hierbij hun kennis en netwerk in om de kwaliteit van de kunststofrecycling verder te verbeteren.
- Om rust en financiële zekerheid te bereiken en innovaties te stimuleren wordt gezocht naar de langere termijn zekerheid voor partijen.
- Waarbij bron- en nascheiding volwaardige systemen zijn om dit doel te bereiken.

Alle schakels in de kunststofketen moeten hun bijdrage leveren

Om tot een circulaire businesscase te komen, moeten alle schakels in de keten hun bijdrage leveren en structureel samenwerken. De op de markt gebrachte verpakkingen moeten nog beter te recyclen zijn, onnodige verontreiniging in het ingezamelde materiaal moet zoveel mogelijk vermeden worden, sortering kan nog beter en we moeten bij recycling continu op zoek naar innovaties. Als voorbeeld daarvan kan dienen de recent gevonden oplossing om de zogenaamde PET-trays te kunnen recyclen. Een belangrijke doorbraak en investering in Nederland, waarmee we in Europa voorop lopen. Ontwikkelingen die we ook zien bij het inzetten van kunststof recycalaat in verpakkingen en producten met steeds bredere toepassingen.

Zwerfafval

Onze ambitie is een Nederland zonder zwerfafval. Een land dat daadwerkelijk schoner is en door inwoners als schoon wordt beleefd. Het staat of valt daarbij met bewustwording en gedragsverandering bij de burger. Voorkomen, opruimen en het uitbouwen van de daarvoor vereiste infrastructuur (aantal en lokaties van openbare bakken, leegfrequenties en dergelijke) hoort daar zeer nadrukkelijk ook bij. Gericht op alle in het zwerfafval voorkomende materiaalstromen. Inzet van verschillende middelen naast elkaar, waarbij ook het verhogen van de recycling van zwerfafval een rol dient te spelen. Deze ambitie kan alleen worden gerealiseerd door een intensivering van de publiek-private samenwerking en de benodigde financiële middelen op het juiste niveau te brengen.

Tot slot

De circulaire economie van de verpakkingketen, en zeker van kunststof, is er één met dynamiek, die innoveert en investeert. Waarin partijen steeds beter samenwerken, publiek en privaat, om de ketens steeds meer circulair te maken en om zwerfafval integraal te bestrijden. Dat geeft vertrouwen in de toekomst, waarin er meer recycling van verpakkingen en minder zwerfafval zal zijn.